

הנק' עלדאת"ג ( ).
 מטרוניתא (עי' אגה"ק סי' כה'). אימא תתאה ( ).
 ושכינה ( ).
 ושכינה מל' כו' (עייג"כ פמ"א). ושכנתי בתוכם (שמות כה' ח'). נק' אם הבנים ( ). וכנס"י ( ).

פרק נב וכמו שבנשמת האדם עיקר גילוי כללות החיות הוא במוחין וכל האברים מקבלים אור וכח לבד המאיר להם ממקור גילוי החיות שבמוחין ככה ממש עד"מ עיקר גילוי כללות המשכת החיות להחיות העולמות והברואים שבהם הוא מלובש ונכלל ברצונו וחכמתו וכינתו ודעתו ית' הנק' בשם מוחין והן הן המלובשים בתורה ומצותיה וגילוי כללות המשכה זו הוא מקור החיות אשר העולמות מקבלי' כל א' בפרטות רק הארה מתפשטת ומאירה ממקור זה כדמיון אור המתפשט מהשמש עד"מ וכחות אברי הגוף מהמוח הנ"ל ומקור זה הוא הנקרא עלמא דאתגליא ומטרונית' ואימא תתאה ושכינה מלשון ושכנתי בתוכם על שם שמקור זה הוא ראשית התגלות אור א"ס אשר ממשיך ומאיר לעולמות בבחי' גילוי וממקור זה נמשך לכל א' האור וחיות פרטי הראוי לו ושוכן ומתלבש בתוכם להחיותם ולכן נקרא אם הבנים עד"מ וכנסת ישראל שממקור זה נאצלו נשמות דאצי' ונבראו נשמות דבריא וכו' וכולן אינן רק מהתפשטות החיות והאור מהמקור הזה הנק' שכינה כהתפשטות האור מהשמש אבל השכינה עצמה שהיא ראשית הגילוי ועיקרו מה שא"ס ב"ה מאיר לעולמות בבחי' גילוי והיא מקור כל המשכות החיות שבכל העולמות [שכל החיו' שבהם אינו רק אור המתפשט ממנה כאור המתפשט מהשמש] א"א לעולמות לסבול ולקבל אור שכינתה שתשכון ותתלבש בתוכם ממש בלא לבוש המעלים ומסתיר אורה מהם שלא יתבטלו במציאות לגמרי במקורם כביטול אור השמש במקורו בגוף השמש

עג

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים
 הנקרא עלמא דאתגליא:
 מטרוניתא: עיין אגה"ק סי' כה'.
 אימא תתאה:
 ושכינה:
 ושכינה מלשון כו': עיין ג"כ פמ"א.
 ושכנתי בתוכם: שמות כה' ח'.
 נקרא אם הבנים:
 וכנסת ישראל:

לקוטי פירושים
ומקור זה הוא הנקרא . . על שם . . להחיותם
 ולכן נקרא וכו': התיבות „על שם שמקור זה הוא ראשית התגלות אוא"ס" – הם ביאור על מה שאמר שמקור זה עצמו נקרא עלמא דאתגליא (ולא מפני שמחי' עלמא דאתגליא); „אשר ממשיך ומאיר לעולמות בבחי' גילוי" – בדוגמת מטרוניתא שעל ידה נמשכים ומתגלים עניני המלך; „וממקור זה נמשך לכל אחד האור וחיות פרטי הראוי לו" – ביאור על „אימא תתאה"; „ושוכן ומתלבש בתוכם להחיותם" – ביאור על מה שאמר שנקרא שכינה מלשון ושכנתי בתוכם.

(1) ושם (קלט, א): „ואימא תתאה ומטרוניתא בלשון הזהר ובפרט בר"פ וארא". (2) וב"מ"מ, הגהות והערות קצרות" לשם (לעיל ע' ער).

ומוסיף אח"כ עוד ענין בנוגע לנשמות (כהקדמה ל„הנגלית לנו ולבנינו") – „ולכן נקרא אם הבנים . . וכנסת ישראל" (אבל בתחלה מדבר בעולמות וברואים בכלל, ואין זה הענין דכנס"י או הבנים).

לקוטי אמרים

מ"מ הגהות
והערות קצרות שכת

דאורייתא מחכ' נפקת (זח"ב קכא. ועיי"ש פה:). דאיהו חכ' ולבח"י (הק' ת"ז, פתח אלי'). וכמש"ל (,"עי' פי"ח יט' לה'. צ"צ"). וכמ"ש בזהר ( ) וע"ח ( ). נק' דבר ה' ( ) . ורוח פיו ( ) . דבריאה שהיא (שהוא וכנ"ל ביצירה?).

שאין נראה שם אור זה רק עצם גוף השמש בלבד. ומהו הלבוש שיוכל להסתירה ולהלבישה ולא יתבטל במציאות באורה הוא רצונו ית' וחכמתו וכו' המלוכשים בתורה ומצותיה הנגלית לנו ולבנינו דאורייתא מחכמה נפקת היא חכמה עילאה דלעילא לעילא מעלמא דאתגליא דאיהו חכים ולא בחכמה ידיעה וכו' וכמש"ל שאור א"ס ב"ה מלוכש ומיוחד בחכמה עילאה והוא ית' וחכמתו אחד רק שירדה בסתר המדרגות ממדרגה למדרגה בהשתלשלות העולמות עד שנתלבשה בדברים גשמיים שהן תרי"ג מצות התורה. ובירידתה בהשתלשלו' מעולם לעולם גם השכינה ירדה ונתלבשה בה ככל עולם ועולם וזהו היכל ק"ק שבכל עולם ועולם וכמ"ש בזהר וע"ח שהשכינה שהיא מלכות דאצילות [שהיא בחי' גילוי אור א"ס ב"ה וחיות שמאיר לעולמות ולכן היא נקראת דבר ה' ורוח פיו כביכול עד"מ כמו שבאדם הדבור הוא מגלה מחשבתו הסתומה ונעלמה להשומעים] היא מתלבשת בהיכל ק"ק דבריאה שהיא חב"ד דבריאה ובהתלבשותן במלכות דבריאה נבראו הנשמות והמלאכי' שבבריאה

לקוטי פירושים

רק שירדה וכו': כלומר: ע"פ האמור ש"הלבוש שיוכל להסתירה ולהלבישה ולא יתבטל במציאות באורה" הוא "רצונו ית' וחכמתו וכו' המלוכשים בתורה ומצוות" . חכמה עילאה דלעילא לעילא מעלמא דאתגליא" - אדרבה, עוד תוגדל הקושיא: אם אור השכינה אי אפשר לסבול כו', עאכו"כ מה שלמעלה מזה. ומתרג' : "רק שירדה וכו'".

(שם ע' 720)

שירדה בסתר המדרגות וכו': קאי על חכמה עילאה ותורה. ואולי הכוונה רק לתורה - ראה בפ"ד לשון זה ממש. ועיי' רפנ"ג: "ח"ע דאצי' שהיא כללות התורה". וצ"ע.

(שם ע' 722 והערה 6)

השכינה שהיא מלכות דאצילות . . דבר ה': לעיל (ומקור זה הוא הנקרא עלמא דאתגליא . .

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים
דאורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכא, א. ועיי"ש פה, א.³.
דאיהו חכים ולא בחכמה ידיעה: הקדמת תיקוני זהר⁴, במאמר פתח אלי'.
וכמש"ל: "עי' פי"ח יט' לה' - הגהת צ"צ"⁵.
וכמ"ש בזהר: .
וע"ח: .
נקראת דבר ה': .
ורוח פיו: .
דבריאה שהיא⁶: אולי צ"ל שהוא, וכנ"ל (וכנזכר לקמן) ביצירה ?

3) ושם: "ר' יצחק אמר . . אורייתא מחכמה דלעילא נפקת. ר' יוסי אמר מבינה נפקת וכו'". (4) יז, ב. (5) נדפסה ב"קיצורים והערות לספר התניא" ע' לח. (6) כ"ה בדפוסי התניא שלפנינו. ובמהדורא זו תוקן ע"פ מ"ש ב"ה, הערות ותיקונים בדא"פ".

ושכינה") אינו מוכיר שהיא מלכות דאצילות ודבר ה', רק כאן - כהקדמה להענין דק"ק ותורה איך שהם משתלשלים מעולם לעולם, אז אומר "שהיא מלכות דאצילות וכו' דבריאה וכו'", וכיון שמסתייע בזה מע"ח - מביא לשון הע"ח: "מלכות" (ולא שכינה וכו'), משא"כ בלשון התניא מצ"ע, שאינו בלשון ספרי הקבלה.

(שם ע' 717 והערה 3)

ובהתלבשותן במלכות דבריאה: יחד עם מלכות דאצילות שבתוכן, כנ"ל "שממקור זה . . ונבראו כו'".

(שם ע' 723)

וכמש"ל (פל"ט).
 התיקונים ( ) כמ"ש.
 בתיקונים ( ) .

וגם משם נמשך התלמוד שלפנינו וכמש"ל בשם התיקונים שבעולם הבריאה מאירות ומשפיעות שם חכמתו ובינתו ודעתו של א"ס ב"ה בבחי' צמצום עצום בכדי שיוכלו הנשמות והמלאכים שהם בעלי גבול ותכלית לקבל השפעה מבחי' חב"ד אלו ולכן נמשך משם התלמוד שהוא ג"כ בחי' חב"ד שהתלמוד הוא מעמי ההלכות על בורין והטעמים הם בחי' חב"ד וההלכות עצמן הן ממדותיו של א"ס ב"ה שהן חסד דין רחמים כו' שמהן נמשך ההיתר והאיסור והכשר והפסול והחיוב והפטור כמ"ש בתיקוני'. ובהתלבשות מלכות דאצי' במלכות דבריאה מתלבשת בהיכל ק"ק דיצי' שהוא חב"ד דיצירה ובהתלבשותן במלכות דיצירה נוצרו הרוחות והמלאכים שביצירה וגם משם היא המשנה שלפנינו שהיא הלכות פסוקות הנמשכות ג"כ מחב"ד של א"ס ב"ה רק שבחי' חב"ד שהם טעמי ההלכות הם מלובשים וגנוזי' בגופי ההלכות ולא בבחי' חב"ד.

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים לקוטי פירושים
 וכמש"ל: פל"ט.
 התיקונים: .
 כמ"ש בתיקונים: .

וגם משם נמשך התלמוד שלפנינו: אולי הדיוק שלא יוקשה ממש"כ בפכ"ג דהתורה היא אא"ס כי הוא היודע כו' כולא חד – לכן כתב „לפנינו". וע"ד מ"ש בפכ"ג: „ההלכות הן . המשכות כו". ולהעיר מהגהה לפ"מ: „ושם מאיר כו' אך עיקר כו' והארתן לבד כו".

(שיעורים בספר התניא ע' 724 הערה 8)

ובהתלבשות מלכות דאצילות במלכות דבריאה: כופל עוה"פ (אף שכבר אמר „ובהתלבשותן במלכות דבריאה") כי:

(1) התלבשות שלפני – קלה היא, והנמשך עי"ז הם ענינים דבריאה (עלמא דאתכסיא), משא"כ התלבשות זו שמעלימה כ"כ עד שהנמשך עי"ז הם ענינים דיצירה (עלמא דאתגליא).
 (2) י"ל דאין בזו התלבשות בחב"ד דבריאה, כי אם – מלכות (דאצילות) במלכות (דבריאה) (ראה לקמן: „מלכות דאצילות מלובשת במלכות", ובהגהה: „מלכותך מלכות"), משא"כ בנוגע לעניני עולם הבריאה – כל עניניו – מוכרחת התלבשות בחב"ד דבריאה (ועד"ז בכל עולם – בנוגע לעניני עולם זה), וכמו במשל, דכל עניני הגוף נמשכים מהראש ומוחין, וכנ"ל בארוכה. ואפילו את"ל שגם להתלבשות זו במלכות דבריאה (שלצורך עולם היצירה) צ"ל מקודם התלבשות בחב"ד דבריאה (וכ"מ קצת בסידור² בדרוש שאחר עלינו (שער הת"ת)) – הרי בזה פעולת חב"ד דבריאה רק במדה שתוכל מלכות דבריאה לפעול בענין דיצירה – רחוק הערך מבריאה (במשל – המשכה ממוחין האדם במדה שיוכל לפעול בענין רחוק הערך ממנו – שאינו שייך כלל לשכל).

(שם ע' 725 הערה 9)

הנמשכות ג"כ מחב"ד של א"ס ב"ה: שהרי כל התורה היא חכמתו של אוא"ס ב"ה (שלכן אורייתא וקב"ה כולא חד, וגדול ענין ת"ת וכו', כמשנ"ת בכ"מ בתניא לפני"ז).

(שם ע' 727 הערה 10)

(1) נה, א. (2) עם דא"ח – צו, ג ואילך.

מ"מ הגהות
שלא והערות קצרות

כמש"ל (פל"ט).
התיקונים (ת"ו?)
הגהה
(קוי הר"ת וחצעג"ל
מיותרים). ל' הכתוב
(תילים קמה' יג').
ק"ק שהיא (שהוא?).

גילוי וגופי ההלכו' שהן בבחי' גילוי הן הן הארת מדותיו של א"ם ב"ה בבחי' גילוי כמש"ל בשם התיקוני' דשית ספירן מקננין ביצירה שהן דרך כלל שני קוין ימין ושמאל להקל מסטרא דחסד דהיינו להתיר שיוכל לעלות אל ה' או להחמיר כו' והכל ע"פ חכמה עילאה דאצי' וכינה ודעת כלולות בה ומיוחדות בא"ם ב"ה כי בתוך כולן מלובשות חב"ד דאצילות שאור א"ם ב"ה מיוחד בהן בתכלית היחוד וכן בדרך זה ירדה השכינה ונתלבשה בהיכל ק"ק דעשיה וכל עולם מג' עולמות אלו מתחלק לרבבות מדריגות הנקראות גם כן עולמות פרטים ומלכות דאצילו' מלובשת במלכות

עד

* של כל עולם פרטי וירדת ומתלבשת בהיכל ק"ק שהוא חב"ד שבעולם ובוה יובן לשון הכתוב מלכותך מלכות כל עולמים:

שלמטה ממנו במדרגה. והנה מהשכינה המלובשת בהיכל ק"ק של כל עולם ועולם כללי או פרטי נמשך ומתפשט ממנה אור וחיות לכל העולם והברואים שבו נשמות ומלאכים וכו' כי כולם נבראו בעשרה מאמרות שבמעשה בראשית שהם דבר ה' הנקרא בשם שכינה:

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים
כמש"ל: פל"ט.
התיקונים: תיקון ו' ?
הגהה: קוי הר"ת וחצאי עיגול* - מיותרים.
לשון הכתוב: תילים קמה' יג'.
ק"ק שהיא: אולי צ"ל שהוא ?.

(7) ראה לעיל ע' רמח. (8) בדפוס התניא שלפנינו. ובמהדורא זו תוקן ע"פ מ"ש ב"ה הערות ותיקונים בדא"פ"ל פ"א. (9) כ"ה בדפוס התניא הקודמים, וכבר נתקן בדפוס התניא שלפנינו - ע"פ "לוח התיקון" (כמצויין בהערה בשוה"ג).

דאצילות מתלבשת בהיכל ק"ק שהיא חב"ד שבעולם שלמטה ממנו במדרגה. וזהו שמשיך: , והנה מהשכינה המלובשת בהיכל ק"ק וכו'".

(שיעורים בספר התניא ע' 729)

כי כולם נבראו בעשרה מאמרות שבמעשה בראשית: כי קודם לזה לא הי' עולמות (שזהו בראשית - כפשוטו התחלת של ברא - מא"ן ליש).

(שם ע' 730 הערה 12)

לקוטי פירושים

והכל ע"פ חכמה עילאה דאצי' כו': כנראה ד"הכל" קאי על התלמוד והמשנה. ועפ"ו יתורץ הקושיא דאם קאי רק על דסליק מיני' (משנה), למה לא פירש אדה"ז כל זה בנוגע לתלמוד.

(לקוטי ביאורים בספר התניא ע' 70)

ומלכות דאצילו' מלובשת במלכות של כל עולם פרטי יורדת ומתלבשת . מהשכינה המלובשת כו': כלומר: (א) מלכות דאצילות מלובשת במלכות של כל עולם פרטי, (ב) מלכות דאצילות יורדת (ע"י התלבשות הנ"ל), (ג) מלכות דאצילות מתלבשת בהיכל ק"ק שהיא חב"ד שבעולם שלמטה ממנו במדרגה. וזהו שמשיך: , והנה מהשכינה המלובשת בהיכל ק"ק וכו'".